

Mateřská láska

Vzpomínka z cest dr. Karla Maye¹

Einsiedler Marienkalender / 1898 + 1899

I. Zajatci

Byli jsme u sprátených Šošonů a jejich náčelník nás pak s několika významnými válečníky doprovodil až k soutoku Gooseberry Creeku a Big Horn River. Zde se museli Šošoni otočit, poněvadž tehdy na druhé straně Big Hornu začínalo území Upsaroků, neboli Vraních Indiánů, se kterými byli znepráteleni na život a na smrt. Když se od nás odloučili, zamířili jsme přímo na východ mezi Wood Creekem a Water Creekem, protože jsme chtěli přes pohoří Velkého rohu k Powder River a pak do Black Hills.

Byli jsme čtyři, totiž kromě mého skvělého Vinnetoua ještě vždy veselý Dick Hammerdull a jeho nemluvný přítel Pitt Holbers. Oba byli docela svérázní, Hammerdull velmi tělnatý a krátký, Pitt Holbers ale dlouhý a vyzáblý, a když musel hovořit, hleděl být co nejstručnější.

Vzhledem k terénu naši cestu už tak nešlo nazvat pohodlnou, ale rudí obyvatelé tamního kraje nám působili mnohem větší starosti, které se mohly podle okolností zvrtnout až v nebezpečí. Severně od směru, kterým jsme jeli, měli loviště nám nepřátelsky naklonění Upsarokové a do Rattlesnake Mountains ležících na jih od nás pronikali Siouxové-Oglalové, naši staří pomstychtiví protivníci, kteří k nám chovali nesmiřitelnou zášť, ačkoliv jsme jim k tomu nikdy neposkytli přímý důvod. Nacházeli jsme se tedy mezi dvěma národy, s nimiž jsme se pokud možno chtěli vyvarovat jakéhokoliv setkání, a závažnost této naší situace byla ještě umocněna okolností, že sice oba náležely k velkému lidu Dakotů a byly spřízněné, přesto však spolu nejkrvavěji válčily. Skutečnost, že Siouxové-Oglalové vstoupili do pohoří Rattlesnake, nás nabádala ke krajní opatrnosti, neboť tuto cestu podnikli nejspíše s úmyslem zaútočit na Upsaroky.

Kdyby tak učinili během naší přítomnosti, mohli jsme se lehko dostat mezi ostré břity nůžek a, jak zní trapperský výraz, být vymazáni, tj. usmrceni.

Nebyli jsme ještě příliš daleko od Big Horn River, když jsme dorazili k potoku, který této řece dodával vodu. Následující jeho trasu, dospěli jsme na místo, kde byla v kruhu o průměru přes sto stop pošlapaná tráva. To nám ovšem muselo být nápadné.

„Co to je?“ řekl Dick Hammerdull. „To přeci vypadá jako opuštěné tábořiště. Nemyslíš, Pitte Holbersi, starý coone?“

Coon je zkratka od slova racoon, mýval. Hammerdull tak svého přítele žertem nazýval. Ten podle zvyku suše odpověděl:

„Pokud myslíš, že tady někdo tábořil, tak proti tomu nic nemám, milý Dicku.“

„Ano, ovšemže si to myslím. Musíme sesednout a prozkoumat tyto stopy. Snad se tak dozvíme, co zde bylo za lidi.“

Dříve než prohodili tato slova, byli jsme s Vinnetouem již z koní dole, abychom místo prozkoumali. Dick a Pitt nám pomohli. Naše námaha byla dlouho marná, až nás Vinnetou hlasitým „uff!“ upozornil, že něco našel. Šli jsme k němu. Ukázal na zem. Byla to zdánlivě zcela bezvýznamná věc, co jsme zde viděli, totiž kapka modré mastné barvy, ale tato nepatrná kapka nám říkala, co jsme chtěli vědět.

„Modrá barva, hm!“ bručel Dick Hammerdull. „Takže to byli rudoši, kteří se malovali válečnými barvami, ale pouze jedna barva bohužel nestačí, aby nám prozradila, ke kterému kmeni patřili.“

„Ne?“ zeptal jsem se. „Existují tmavé, střední a světlé válečné barvy. Tmavá je černá a modrá, střední zelená a červená, světlá bílá a žlutá. Jelikož jako tmavou si tuto temnou modř berou jen

Upsarokové, tak víme, že zde odpočíval válečník tohoto kmene.“

„Well! To je pravda! Jsem to ale hlupák, že mě to nenapadlo! Nemyslíš, Pitte Holbersi, starý coone?“

„Každý člověk sám sebe zná nejlépe, takže pokud se považuješ za hloupého, tak mi nepřísluší ti odporovat, milý Dicku,“ odpověděl dlouhý Pitt.

„Ale! Tak jsem to nemyslel! Nejsem tak úplně bez rozumu jako ty, to si pamatuj. Člověk přeci nemůže být vševědoucí, že ano, Mr. Shatterhand?“

Jelikož byl dotaz určen mně, odpověděl jsem:

„Vševědoucí samozřejmě ne, ale zde nebylo obtížné vyvodit správný závěr a na dobrém kombinování může na ‚Divokém západě‘ záviset život.“

„Uznávám! Takže nyní víme, kdo ti rudoši byli, ale více ne.“

„Opravdu ne, můj starý Hammerdulle?“

Zavrtěl hlavou a pohlédl tázavě na Vinnetoua. Ten nerad mluvil a nechal na mně, abych pokračoval:

„Především nemáme co do činění jen s několika zvědy, nýbrž s celou válečnou výpravou, která se odhadem dle tohoto místa skládá přibližně z dvou set osob. Místo, kde měli koně, najdeme zde poblíž. Stopa jízdy, tedy odkud a kam jeli, již vidět není, neboť se mezitím zase tráva narovnal. Zde v táboře ještě leží, z toho soudím, že zde Upsarokové netábořili tuto, nýbrž předchozí noc. Jelikož se jejich loviště nacházejí na severu, přišli odtamtud, a tedy jeli na jih, přirozeně aby napadli Oglaly. Odcestovali odtud včera ráno a nemusíme se jich tedy obávat, ale musíme si dát pozor na Siouxy.“

„Proč na ně? Z čeho tak soudíte?“ zeptal se tlouštík.

„Tento tábor mi to říká. Není tu ani jedno popeliště. Upsarokové neměli rozdělaný žádný oheň, předpokládali tedy, že sem přijdou Siouxové. Na tuto myšlenku je přivedli zvědové, které každý náčelník vyšle dříve, než zahájí válečné tažení. Od pohoří Rattlesnake jsou k Upsarokům dvě cesty, totiž buď zde podle proudu řeky, nebo naproti podél hor. Zde u řeky je krajina otevřená, tudíž nebezpečnější, druhá cesta je tedy sice obtížnější, ale jistější. Jsem přesvědčen, že se Siouxové vydali tou, když chtějí na sever. Upsarokové jsou na špatné stezce. Dá se čekat, že v horách Rattlesnake již Siouxy nenajdou, neboť ti jeli severně podél hor, aby přepadli teď nechráněný tábor Upsaroků. Odtud až k pohoří Big Horn musíme být mimořádně opatrní. To vše usuzuji ze stavu tohoto ležení. Ještě stále si myslíte, že se nic nedozvíme?“

„Hm, hm! Ano, vaše oči a moje oči, to je přeci rozdíl – – –“

Byl přerušen Vinnetouem, který popošel kousek podél potoku a zase se vrátil, a řekl mu:

„Člověk musí mít nejen oči, ale i rozum! Můj bratr Shatterhand má pravdu. Našel jsem místo, kde byli koně. Bylo jich asi dvě stě. Pokud jsou Oglalové rozumní, přijdou sem podél hor, a my si pospíšíme, abychom jich dosáhli ještě před večerem.

Nasedli jsme a jeli dále mnohem větším tempem než předtím. Toto se přihodilo dopoledne. Cestovali jsme až do večera, když jsme narazili na stopu dvou koní přicházející ze severu. Stalo se tak v krajině, ve které četná o samotě stojící křoviska sice nebrzdila pohyb, ale omezovala nám rozhled. Stopa byla čerstvá, nanejvýše čtyři nebo pět hodin stará, přesto se z ní nedalo vyčíst více. Neměli jsme žádný důvod se jí více zabývat. Vzdali jsme se i jejího

sledování a chtěli jet rovnou dál, když se z místa, kde stopa vycházela ze dvou keřů, nečekaně vynořila Indiánka na koni. Lekla se nás, otočila koně a zmizela. Co tu squaw pohledávala? To jsme museli zjistit! Vždy rychlý a pohotový Vinnetou se za ní rozletěl na svém koni. Mohli jsme klidně zůstat, neboť bylo pro ženu naprosto nemožné uniknout náčelníkovi Apačů. Trvalo pouze dvě minuty, než se vrátil, drže jejího koně za uzdu. Když k nám dojel, vyzval mě pohledem, abych s ní promluvil. Sám se ponořil do mlčení.

Squaw nemohlo být mnoho přes třicet let. Seděla hrdě v sedle jako muž, byla dobře a čistě oblečená a ani náznakem neprozrazovala, zda z nás má či nemá strach. Byla rozhodně sama, to by se Apač zachoval jinak, takže jsem se vůbec neptal na její doprovod, nýbrž jsem řekl:

„Je to zvláštní, když se squaw bez ochrany vzdálí tak daleko od tábora. Co přinutilo mou rudou sestru tak učinit? Řekne mi své jméno?“

Její oči hrdě zazářily, když odpověděla:

„Proč můj bratr hovoří o ochraně? Nemůže snad existovat squaw, která se nebojí? Vidím tři bledé tváře a toliko jediného rudého muže. Věří bledé tváře ve svatého Spasitele, který je synem Velkého ducha?“

„Ano.“

„Jste křesťané a ve vašich očích přebývá poctivost. Nejste podobní jiným bledým tvářím, které mají dobro na jazyku, ale v srdcích nosí nenávist a klam. Věřím vám. Jsem Uinorinča ota, squaw Uamdušky sapy², náčelníka Upsaroků.“

Uinorinča ota znamená „mnoho žen“, je to jméno, ze kterého lze s ohledem na indiánský způsob vyjadřování usuzovat, že ji její muž

chová v neobvyklé úctě. Zeptal jsem se:

„Věříš nám, poněvadž jsme křesťani a nazvala jsi syna Velkého ducha naším Spasitelem. Zřejmě ti o něm vyprávěl pu teh uakon³?“

„Mně ne, ale matka mé matky byla squaw válečníka Mandanů a měla ráda squaw bílého pu teh uakona, od kterého se naučila modlit. Modlila se se svou dcerou, a ta, moje matka, mi vyprávěla vše, co věděla o Uakantankovi čihintkovi⁴, a modlila se se mnou.“

„Ještě stále se modlíš?“

„Modlím se se svými dvěma chlapci, avšak náčelník to nesmí slyšet, neboť ten nenávidí bledé tváře, které do našich wigwamů přinášejí pouze zkázu, zatímco předstírají, že nám přinášejí víru.“

„Zdá se, že tě má velmi rád. Proto jedeš za ním?“

Zarazila se, krátce se zamyslela, a pak odpověděla:

„Jak přichází bledá tvář na myšlenku, že jej následuji, že se tedy nenachází doma v táboře?“

„Vím, že se odtamtud vypravil se zástupem válečníků, aby napadl Siouxy Oglaly. Tam naproti jede proti proudu řeky a moje rudá sestra se tedy nachází na špatné cestě, pokud k němu chce.“

„Říkáš pravdu?“ udiveně se zeptala.

„Ano, víme to přesně. Pokud pojedíš dále tímto směrem, pravděpodobně narazíš na Oglaly. Varuji tě!“

Nyní se výraz údivu na jejím obličejí proměnil v hrůzu a rychle se vyptávala:

„Siouxové opustili pohoří Rattlesnake? Přijdou sem dolů?“

„Domnívám se tak.“

„Znáš je? Jste jejich přátelé?“

„Jsme přátelé všech rudých a bílých lidí, ale Siouxové to neuznávají, oni nás nenávidí. Jsi vyděšená. Pátravě si mě prohlížíš. Máš nějaké přání? Řeknu ti, kdo jsme, pak nám budeš důvěřovat. Tento rudý válečník proti tobě je Vinnetou, velký náčelník Apačů, a já jsem – –“

„Old Shatterhand?“ skočila mi do řeči. „Kde je Vinnetou, tam se též nachází Old Shatterhand. Řekni mi, zda jsi touto bledou tváří!“

„Jsem.“

„Uff! Jste nepřátelé mého kmene, ale aspoň se od vás nemusím ničeho obávat, neboť tito dva slavní válečníci jsou příliš hrdí na to, aby vztáhli ruku na squaw.“

„Mýlíš se. Nejsme nepřátelé Upsaroků, přejeme si mír se všemi lidmi, i s vámi.“

„Ale naši válečníci vás před několika měsíci pronásledovali až k Hadí řece, aby vás zabili!“

„To je pravda, a přesto jsme jim nic neudělali! Zmýlili se v nás a my jim odpustili. Doufám, že nám budeš důvěřovat více než oni?“

Její oči spočinuly plny bázně na stopě, kterou sledovala. Chvilí sama se sebou bojovala a pak odhodlaným hlasem řekla:

„Ano, budu vám věřit, neboť můj strach je veliký. Jsem squaw a nevím, jak mohu zachránit své chlapce. Vinnetou a Old Shatterhand se nebudou válečníkům Upsaroků mstít tak, že by mě obelhali a nechali mé syny jet vstříc smrti.“

„Čili jsi nejela za náčelníkem, ale za vašimi syny? Jsou v nebezpečí?“

„V největším, pokud je pravdou, že tudy přijdou Siouxové Oglalové. Uff, uff! Má ústa by neměla zmiňovat tajemství této

válečné výpravy, a přece o ní musím mluvit, pokud chci zachránit své syny! Bojovníci Upsaroků se dozvěděli, že na nás přišli zaútočit nepřátelé. Uamduška sapa vyslal zvědy a po jejich návratu vyrazil s dvakrát sto muži, aby šel Siouxům vstříc. Zjistila jsem od něj, že zvolí cestu, na které se teď nacházím.“

„Takže z nějakého důvodu během cesty tento plán změnil. Tvoji synové za ním snad jedou tajně?“

„Můj velký bílý bratr uhodl.“

„Jak jsou staří? Mají již jména?“

„Čítají teprve čtrnáct a patnáct sluncí⁵, ale v jejich srdcích dlí odvaha a v duších touží po tom, aby byli přijati mezi válečníky. Proto následovali náčelníka den po jeho odchodu. Když jsem se ráno probudila, byli pryč a jejich koně chyběli. Hledala a našla jsem jejich stopu, která mi prozradila jejich záměr.“

„Proč jsi je následovala sama? Proč jsi neposlala žádného muže?“

„Poněvadž ve vzteku náčelník oplývá neúprosností šedého medvěda. Před jeho hněvem nad jejich neposlušností je nemůže ochránit žádný válečník, nýbrž pouze já. K jídlu jsem si s sebou vzala kus masa a vrhla jsem se na koně, aniž bych ztratila chvíli zvanou bledými tvářemi minutou. Až sem jsem se držela jejich stopy a stále se modlila k Manitouovi a jeho synu, abych je dostihla ještě dnes. Zde jsem potkala Vinnetoua a Old Shatterhanda, od nichž slyším, že moji synové nejedou vstříc otci, nýbrž nepřátelům. Musím dál, musím je následovat. Snad se mi ještě podaří je varovat!“

Jela dále popoháněná strachem. Postačil jeden pohled mezi Vinnetouem a mnou, abychom se dorozuměli. Následovali jsme

squaw. Popohnal jsem koně k jejímu boku a řekl jsem:

„Pokud je to, co tuším, pravda, totiž že tvoji synové narazili na Siouxy Oglaly, tak je nemůžeš zachránit. Jedna squaw to nedokáže, k tomu je třeba válečníků. Obrat' tedy a jed' domů! Budeme stopu sledovat místo tebe a chlapců se ujmete.“

„Uff!“ odpověděla. „To nemá matka dělat nic, aby zachránila své děti? Old Shatterhand dosud neviděl matku, která miluje své děti?“

„Well! Nebudu tě tedy vybízet k návratu, ale prosím tě, abys nás nechala jednat místo sebe. Neposkytla bys jim žádnou pomoc, pouze by ses sama uvrhla do zkázy. Opakuji to, ačkoliv si to nemyslíš.“

„Takže je to pravda, že chtějí jet Vinnetou a Old Shatterhand se mnou?“

„Ano.“

„Ale Oglalové vás usmrtí u mučednického kůlu, pokud jim padnete do rukou!“

„O to už se často pokoušeli, ale nikdy se jim to nezdařilo.“

„Přesto riskujete své životy! Pro dva chlapce kmene, jehož válečníci vás chtěli zabít! Moji slavní bratři necht' mě opustí a pokračují svou původní cestou!“

„To neuděláme. Tvoje děti se nacházejí v nebezpečí a tobě hrozí smrt také. Doprovodíme tě.“

„Uff! Takže je to tedy pravda, co matka mé matky neustále tvrdila!“

„Copak?“

„Že křesťan, pakliže opravdově a ze srdce věří v syna dobrého

Manitoua, riskuje i svůj život, aby zachránil svého nepřítele. Není-li pravda, že to je ta láska, která dlí tam nahoře, kde jsou hvězdy?“

„Je to láska, která pochází z nebes a bydlí v srdci každého dobrého člověka, také ve tvém, neboť jsi přeci pro své děti ochotná jít vstříc smrti.“

„Můj bílý bratr říká slova pravdy. Cítím to ve svém nitru. Až se budu opět modlit, budu se modlit i za něj. Teď nemohu, neboť moje duše nezná nic než jen strach o mé syny. Myslíš, že je lze ještě zachránit?“

„Ano. Přece zatím není zcela jisté, že padli do rukou Siouxů, a i kdyby se to stalo, věřím, že je osvobodíme.“

Zatímco jsem mluvil s Indiánkou, Vinnetou se postavil do čela. Hammerdull a Holbers jeli za námi. Zaslechl jsem, jak tlouštík říká dlouhánovi:

„Kdo by si pomyslel, že to je možné! Nejprve se namáháme, abychom se Siouxům vyhnuli, a teď jim jedeme přímo do chřtánů. Co tomu říkáš, Pitte Holbersi, starý coone?“

„Tady nikdo nic neříká, ale jede!“

„Jestli jede nebo ne, to je úplně fuk, akorát se tomu nelze vyhnout. Ale dost už, co je s Vinnetouem?“

Apač, který jel vepředu, totiž zrovna zadržel svého koně a dal nám pokyn, abychom také zastavili. Pak sesedl. Učinil jsem totéž a šel jsem k němu. Nacházeli jsme se na kraji rozsáhlého houští, za kterým začínala malá otevřená prairie. Ta byla široká necelou půlku anglické míle a naproti končila lesem, na jehož okraji jsme spatřili početný houf jezdců, kteří právě sesedali z koní a rozbíjeli tábor. Také byl nejvyšší čas, neboť slunce již bylo tak nízko, že muselo v nejbližším okamžiku zajít. Byli to Siouxové Oglalové a to, co

jsme se domnívali, se také stalo.

Squaw, Holbers a Hammerdull sesedli z koní. Posledně jmenovaný řekl svým žertovně sebejistým způsobem:

„Tady je máme! To je určitě těch dvě stě mužů. Až se na ně vrhneme, tak vyletí z kůže! Přece se do nich pustíme, Mr. Shatterhand, co?“

„Ovšem!“ odpověděl jsem. „Musíme jim přeci sebrat oba chlapce.“

Squaw vyhrkla:

„Můj bílý bratr si tedy myslí, že se tito válečníci opravdu zmocnili mých synů?“

„Zcela určitě. Nacházejí se přece na stopě tvých dětí, a jistě by nerozbili ležení, kdyby nezajali původce těchto stop. Cítí se zcela bezpeční a vůbec jim nepřichází na mysl, že by mohl po stopě ještě někdo jet. Pokud by dorazili až sem, tak bychom sice ještě rychle uhnuli, ale oni by objevili otisky kopyt našich koní.“

„A myslí si Old Shatterhand, že dokážeme vězně osvobodit?“

„Doufám, že je to možné. Jen musíme požadovat, že se vzdáš jakýchkoliv činů, neboť můžeš vše lehko zkazit.“

„Vydejme se tedy rychle oklikou a jed'me tam!“

„Měj strpení! Nemůžeme odsud dříve, než nastane úplná tma.“

Uvázali jsme koně a usadili se. Žena nedokázala tiše sedět, pohybovala se neklidně sem a tam. Tomu jsem rozuměl, ale považoval jsem za nutné ji mít pod dohledem, pokud by se také později v rozhodném okamžiku nedokázala lépe ovládat.

Hammerdull se těšil na nadcházející dobrodružství, mnul si spokojeně ruce a říkal:

„Doufám, Mr. Shatterhand, že jste se zase jako obvykle nerozhodl ten žertík provést sám. Přeji si při tom být také! Nechci stále dělat jen diváka.“

„Co a jak budeme dělat, to zcela závisí na tom, v jakém postavení se nacházejí zajatci,“ odpověděl jsem.

„Postavení se mě vůbec netýká! Zda nějaké postavení je nebo není, je zcela úplně fuk, jen když je pro nás výhodné. Oba mladí Upsarokové musí být osvobozeni. Nemyslíš, Pitte Holbersi, starý coone?“

„Pokud si to myslíš, nic proti tomu nemám, milý Dicku,“ odpověděl dlouhý Pitt.

Vinnetou se natáhl na trávě a neřekl k tomu jediného slova. Jeho mužně krásný bronzový obličej byl zcela nehybný. Ve své vznešenosti považoval za zbytečné utrousit byť i jediné slovo v situaci, při které mají hovořit jen činy. Ve správnou chvíli měl jeho krátký pokyn větší význam než tisíc slov jiného.

Čas uběhl, setmělo se a přišla noc. Nebe se zatáhlo a pouze tu a onde vykoukla osamocená hvězda, aby hned zase zmizela. Nastala naše chvíle. Vyrazili jsme a jeli přes prérii, avšak nikoliv přímou čarou, poněvadž ta by nás zavedla přímo k Siouxům. Zamířili jsme raději tak, abychom dorazili k okraji lesa natolik od nich vzdáleni, aby nás neslyšeli a tím méně viděli. Jak bezpečně se cítili bylo patrné nejen z okolnosti, že zapálili velmi velký jasný oheň, ale nepovažovali též za nutné se jakkoliv zamaskovat. Uvázali jsme naše koně a pak jsem řekl Hammerdullovi a Holbersovi:

„Půjdu teď s Vinnetouem na průzkum. Necháme u vás své zbraně a dokud se nevrátíme, tak se z tohoto místa v žádném případě nevzdalujte.“

„Tedy s vámi nesmím?“ zeptal se rozmrzele.

„Byli byste teď zcela zbyteční. Později ještě budete mít velmi pravděpodobně dost práce.“

„Well, spoléhám na to!“

„Především se postarejte o to, aby zde squaw zůstala! Nedovolte, aby nás následovala. Nic by nebylo hloupější než tohle!“

Vyrazili jsme. Plížením podél okraje lesa jsme se přiblížili k táboru Oglalů na takovou vzdálenost, že jsme docela zřetelně rozeznávali poblíž sedící postavy. Pak už nám nezbylo než urazit zbytek cesty pod stromy. Takto jsme se nepozorovaně dostali tak daleko, že jsme, jsouce ukryti v okraji houští, měli Oglaly na dosah.

Zvenčí se nedalo přiblížit, protože rudoši své koně přikolíkovali v půlkruhu kolem tábora a zvířata by frkáním prozradila blížící se bělochy. Hořelo několik ohňů. Skoro každý obličej šlo jasně rozeznat. Byli jsme zvědaví na vůdce tlupy, neboť jsme znali všechny vynikající náčelníky a bojovníky Siouxů. Kromě mladých lidí jsme ale viděli pouze jediného starého Indsmána, který byl sice pověstný svou chytrostí, proto byl zván k poradám, ale jinak žádnou hodnost neměl. Nazýval se Tančan honska⁶, jméno dostal podle stavby svého těla. U ohně seděl pouze s jediným mužem, který k sobě přitahoval naši pozornost, neboť to byl běloch. Byl robustní postavy se silnými kostmi a na krku mu seděla takřka býčí hlava. Jeho široký jako vytesaný obličej činil dojem záludné úskočnosti a nesvědomitosti. Nevěděli jsme, kdo to byl, nikdy jsme ho neviděli. Vedle něho ležela jako ranec sešitá šedá vlčí kůže, ze které zavázaným otvorem čnělo několik tyčí tloušťky prstu. Uvnitř kůže se občas něco pohnulo. Zdálo se, že je uvnitř uvězněno nějaké zvíře.

Na druhé straně ohně leželi oba upsarotí chlapci, které jsme hledali. Byli tak pevně svázáni, že sotva mohli hýbat údy. Siouxové jedli. Viděli jsme, že zastřelili buvola, jehož maso drželi nad ohni, aby ho lehce upekli a pak snědli.

Z toho, že ‚Dlouhé tělo‘ seděl sám s bělochem u ohně, se dalo usuzovat, že oddíl vedli dohromady. Jak se stalo, že tato cizí bledá tvář vedla Siouxy sem na Big Horn River? Chtěl se pomstít Upsarokům? Slíbil něco Oglalům za to, že mu pomůžou? Tak jsem se ptal sám sebe a Vinnetou měl každopádně zcela stejné myšlenky.

Abychom snad něco vyslechli, připlazili jsme se k tomuto ohni tak blízko, jak nám terén dovozoval. Ulehli jsme za keř a získali jsme přehled o celém táboře. Předpokládal jsem, že dva vůdci zatím s oběma zajatci mnoho nehovořili. Během jízdy sem určitě žádná vhodná příležitost nebyla. O správnost předpokladu jsem se měl přesvědčit hned, jak byl běloch hotov s jídlem. Otřel si nůž o rukáv a řekl ‚Dlouhému tělu‘:

„Teď bude čas vyřídit tuto upsarockou havěť. Má můj rudý bratr něco proti tomu?“

Sioux zabručel cosi, co mohlo znamenat ne, a tak dal běloch rozkaz jednomu Indiánovi zajatce svázat tak, aby mohli sedět. Zvedl je do sedu, a pak jim běloch řekl:

„Takže jste synové psa, který se nazývá Uamduška sapa, Černý had. Kromě tohoto jsem se od vás nic víc nedozvěděl. Znáte mě?“

„Ano,“ odpověděl starší chlapec, zatímco mu nebojácně koukal do očí.

„Nuže, kdo jsem?“

„Jsi Folder, bývalý agent rudých mužů. Oklamal jsi je, a proto jsi byl potrestán bílým otcem z Washingtonu⁷. Pak jsi odešel na

Divoký západ a stal ses zlodějem koní a vrahem. Náš otec, slavný náčelník Upsaroků, tě přistihl, když jsi mu ukradl pět koní. Za to je smrt, ale když s tebou naše matka Uinorinča ota soucítila a prosila za tebe, nezabil tě, nechal tě pouze zmlátit a pak tě vyhnal pryč.“

To byl přeci celý seznam hříchů, které chlapec tak statečně předhodil svému nepříteli! Nyní jsme věděli, kdo byl tento běloch, neboť jsme již o tomto pověstném indiánském agentovi Folderovi slyšeli, nebohé rudochy podvedl a ošálil takovým způsobem, že se o něj konečně musely úřady postarat. Byl odvolán a potrestán několika roky vězení.

Takže jsme teď tohoto darebáka viděli před námi! Bylo nám teď jasné, že přemluvil Oglaly k výpravě proti Upsarokům, aby se pomstil za tehdy obdržené bití. Posměšně se na chlapce zašklebil a odpověděl:

„Jak hlasitě už takoví mladí psi, jako jste vy, štěkají! Já vám ale zobáky zavřu, na to se můžete spolehnout! Ano, ten prašivý mizera váš otec mě nechal zbít tak, až ze mě stříkala krev. Přisahal jsem tenkrát nebesům a pekelným hlubinám, že se pomstím, a teď přicházím tuto přísahu vyplnit. Každou kapku krve, kterou jste ze mě tehdy vytloukli, zaplatíte jedním indiánským životem. U čerta, ani jsem nedoufal, že tak brzo nastane příležitost začít s pomstou. Už teď jsem chytil dva Upsaroky, a k tomu syny náčelníka, to je štěstí, jehož se ukážu být hoden. Ale copak jste, vy krysy, v tomto kraji hledaly? Proč jste se tolik vzdálili z vašeho tábora?“

„Nemáme ještě žádná jména. Proto jsme vyrazili, abychom se v ústraní postili a ptali se Velkého ducha na naše medicíny.“

To byla odpověď, že chytřejší dát nemohl. Náčelníkův syn byl i přes své mládí lišák. Neprozradil, že jeho otec vyrazil na válečné

tažení proti Siouxům. Folder byl tak neopatrný, že mu plně důvěřoval. Řekl:

„Velkého ducha se ptát nepotřebujete. Vaše medicíny již znám. Ukážu vám je.“

Rozvázal řemen, kterým byl uzavřen zmíněný kožený pytel, a pomalu vytáhl jednu hůl ven. Ke svému úžasu jsem viděl, že na ní visí velký chřestýš. Zvedl hůl se vztekle se hýbajícím hadem a zasmál se:

„Tohle bude vaše medicína, vězí tady ve vlčí kůži. Když jsme teď byli v Rattlesnake Mountains⁸, zašel jsem na místo, kde snad tyto bestie pořádaly meeting, byla jich tam spousta pohromadě. Jelikož se váš otec nazývá ‚Černý had‘, napadla mě myšlenka, že to je signál pro mou pomstu. Chytil jsem půl tuctu těchto hadů a vzal je s sebou, abych hadím jedem poslal do věčných lovišť ‚Černého hada‘ s ženou a dětmi. Takhle velkolepou myšlenku ještě žádný westman neměl! Proto mě těší, že jste ke mně tak ochotně dorazili již dnes. Svážu dohromady mladé upsarocké hady s těmito chřestýši a moje oči se pokochají, jak vás pokoušou, aniž byste se mohli bránit. Stane se tak zítra brzy ráno, hned, jak nastane den. Nebo by vám snad bylo milejší, kdybych tak učinil již teď?“

Stoupl si a přidržel jazykem kmitajícího kroutícího se hada tak blízko ke chlapcům, že v příštím okamžiku mohlo dojít ke zhoubnému kousnutí. V tu chvíli zachrastilo u nás ve křoví a ženský hlas vykřikl pln děsu:

„Zadrž, nedělej to, nedělej to! Zapřísahám tě při Velkém duchu, nech je žít a usmrt' raději mě!“

Přiskočila k ohni. Byla to náčelníková žena Uinorinča ota. Starost o její děti byla příliš obrovská. Nenechala se zastavit

Hammerdullem a Holbersem a připlížila se sem. Aniž by viděla ona nás a my ji, byla naší sousedkou a slyšela Folderovy hrozby. Teď byla na kolenou u svých synů, mazlila se s nimi, křičela a prosila:

„Dej jim svobodu, propusť je! Svaž dohromady s hady raději mě! Nesmějí být uštknuti. Místo nich chci zemřít já, já!“

Lze se domnívat, že náhlé zjevení se squaw vyvolalo veliký rozruch. Siouxové vyskočili a přihnali se sem. Folder, který ženu znal, napůl udiveně a napůl potěšeně zvolal:

„All devils! To je přece Uinorinča ota, zbožná žena náčelníka Upsaroků! Ženo, okamžitě řekni, kde se bereš v této krajině!“

„Jdu za svými syny, protože odjeli, aniž by se mě zeptali,“ odpověděla.

„Je to pravda?“

„Ano.“

„Kdo tě doprovázel?“

„Nikdo.“

„Takže jsi sama?“

„Ano.“

„Jede někdo za tebou?“

„Ne.“

„Víš tvůj muž, kde jsi?“

„Ne.“

„Jela jsi? Kde máš svého koně?“

„Když jsem spatřila vaše ohně, nechala jsem ho stát venku na prérii a připlížila jsem se.“

„Čertovská historka! To může pokazit celý náš krásný plán!“

Nejprve zmizí chlapi a pak squaw. ‚Černý had‘ je bude přirozeně hledat. Pokud bychom byli předčasně spatřeni nějakým zvědem, bylo by vše prozrazeno. Musíme být trojnásobně opatrní. Svažte squaw!“

„Ano, svažte mě!“ prosila. „Ale zato propust’ mé děti.“

„Zbláznila ses, ženo? Přicházíš mi velmi vhod, protože mám šest hadů, pro každou osobu dva. Chci se potěšit radostí, kterou budeš mít ze svých rudých klacků, až se budou jako o závod svíjet s rattlesnaky. Tak ji svažte. Později ji budu ještě zpovídat!“

Zasunul tyč s hadem zpět do koženého pytle. Zatímco tak činil, ‚Dlouhé tělo‘ mu řekl:

„Můj bílý bratr by mi měl dovolit, abych vyslal zvědy!“

„Proč? Kam?“

„Squaw nás mohla obelhat, když pravila, že je sama. Ležela v lese a tajně nás vyslechla. Musíme ho prohledat včetně celého obvodu tábora, abychom se dozvěděli, zda řekla pravdu.“

„Ano, to ovšem musíme. To by bylo zpropadené, kdybychom odtud museli pryč, neboť přímo zde je takové místo, že by bylo nemožné pro moje divadlo najít lepší. Zním zde jednu hlubokou, širokou cache⁹, kterou jsem dříve sám vykopal. Do ní bych chtěl hodit společně s hady tyto tři rudochy. Nuže pátrejte! Doufám, že nikoho nenajdete.“

Nyní byl nejvyšší čas, abychom se s Vinnetouem vytratili. Posunuli jsme se nejprve kousek hlouběji do lesa, a pak jsme spěchali zpět na místo, kde na nás čekali Hammerdull a Holbers. Tito dva nás přijali ve velkých rozpacích, neboť si mysleli, že jim řádně vyčiníme.

„Nejsme na vině,“ řekl tloušťík. „Squaw se nás neptala, neřekla ani slovo. Náhle vyskočila a byla pryč. Neviděli jste ji? Musela běžet za vámi.“

„Je v zajetí,“ odpověděl jsem. „Rychle vyskočte, musíme pryč!“

„Kam?“

„Jen pojd'tě, pojd'te!“

Vzali jsme s sebou ovšem i koně squaw. Siouxové si mysleli, že ho nechala stát venku na prérii. Odtamtud se mohl klidně zaběhnout. Pokud bude pryč, nebude to žádný důvod k podezření. Vzdálili jsme se asi o půl míle a zastavili teprve tehdy, když jsme byli přesvědčeni, že k nám pátrání Oglalů nedosáhne. Když jsme se zas usadili, zeptal jsem se Apače:

„Kdy tam zase půjdeme?“

„Kolem půlnoci,“ odpověděl.

„Také si to myslím, dříve nikoliv. Musíme počkat, až všichni usnou.“

Chvíli mlčel a pak vyrazil povzdech:

„Uff! To je zas jednou bledá tvář – – – křesťan! Indián je oproti takovým bělochům anděl. Můj bratr nechť mi nic neříká. Nechci o tom slyšet ani slovo!“

Jakou měl pravdu!

Přirozeně jsem musel Hammerdullovi a Holbersovi vyprávět, co jsme vyzvěděli. Když jsem s tím byl hotov, Dick řekl:

„Tady to zas jednou máme: ženy přece vždycky pěkně zavaří! Proto jsem se neoženil a taky se této chyby nikdy nedopustím. Co si o tom myslíš, Pitte Holbersi, starý coone?“

„Dělej, jak si přeješ,“ odpověděl tázaný svým suchým

způsobem.

„Zda si to přeju nebo ne, to vyjde nastejno, je to vlastně úplně fuk. Prostě to neudělám! Co z toho teď má? Zachránila své děti? Být svázán dohromady s chřestýši! To mnou otřásl! To ovšem nenecháme dopustit, i kdyby nás to mělo stát život. Jak to ale navlékneme, Mr. Shatterhand?“

„Uvidíme, až tam dorazíme,“ odpověděl jsem. „Teď bychom se měli pokusit spát, neboť během noci se asi odpočinku nedočkáme.“

II. Osvobození

Sice jsme snažili, ale usnout se nám nepodařilo. Svázali jsme pevně koně a kolem půlnoci jsme se vydali na cestu. Plížili jsme se ovšem s největší opatrností, ale k našemu překvapení jsme zjistili, že je tato naše námaha zbytečná – – – Siouxové zde již nebyli.

Kam zmizeli? Na opuštěných ohništích leželo ještě několik sice zhaslých, ale pouze zpola spálených suchých větví. Opět jsme je zapálili, abychom je použili jako pochodně a s jejich pomocí pátrali po stopách. Zjistili jsme, že rudoši odjeli přes prérii na druhou stranu, pokračovali tedy ve své válečné výpravě.

„Uff“ řekl Vinnetou. „Squaw ve strachu prozradila, že jsme zde. Pohrozila námi Siouxům a řekla jim, že ji i její syny zachráníme. Proto rudí bojovníci hbitě zmizeli, abychom jim nemohli zabránit v přepadení Upsaroků. Pojedeme rychle za nimi. Sice neuvidíme během noci jejich stopu, určíte ji však najdeme, až nastane den.“

Plně jsem s ním souhlasil. Spěchali jsme k našim koním, nasedli jsme a vyrazili zpět toutéž cestou, kterou jsme přijeli po našem setkání se squaw. Protože jsme tedy okolí znali, nečinilo nám to i přes tmou žádné potíže.

Jeli jsme velmi rychle, rychleji, než mohli jet Siouxové, poněvadž ti neměli o terénu žádné povědomí. S největší pravěpodobností se na cestu vydali krátce před námi, tudíž jsme mohli doufat, že je zanedlouho doženeme. Byli jsme v tom případě odhodláni ke všemu včetně odvážení se největšího nebezpečí.

Žel netrvalo dlouho, dojeli jsme na místo setkání se squaw, odkud jsme krajinu dál neznali. Ale již za dvě hodiny se nebe vyjasnilo, nebylo již tak temno jako dříve a my jsme mohli

popohnat koně. Za malou chvíli šla rozpoznat půda, to nám poskytlo možnost pátrat po stopách. Hammerdull a Holbers jeli rovně, já obrátil doprava, Vinnitou doleva. Po deseti minutách jsme se zase setkali. Nenašel jsem nic, ale než jsem se vrátil ke třem ostatním, Apač stopy objevil. Následovali jsme je, a sice velice opatrně, neboť nebyly staré ještě ani čtvrt hodiny.

Krajina začala být velmi hornatá. Jeli jsme lesem. Když jsme dosáhli jeho konce, objevil se před námi otevřený rovný pás vpravo ohraničený křovinami. Siouxové se právě teď nacházeli na tomto pásu, a poněvadž vedl do svahu, mohli jsme rozeznat každého jednotlivého jezdce. Jeli ke strmému návrší, které bylo porostlé sice řídkými, ale košatými stromy. Přes toto návrší vedl jakýsi druh přírodního průseku, křovinatý úzký pruh, ke kterému rudoši odbočili. Zatímco jsme je počítali, zpozorovali jsme dvě věci, jednu jsme uvítali a jedna nás překvapila. Uvítali jsme, že oba vůdci jeli sami, a to značně daleko za ostatními. Překvapující bylo, že s nimi nebyla squaw a její synové.

„Siouxové je vůbec nevzali s sebou, nýbrž je hodili s hady do cache,“ řekl jsem. „Musíme zase rychle zpět, ale nevíme, kde se cache nachází, to nám musí sdělit Folder. Vezmeme do zajetí jeho i ‚Dlouhé tělo‘. Musíme je předběhnout na návrší. Tudíž tryskem do křovin vpravo, aby nás neviděli!“

Vinnitou měl jako obvykle zcela tytéž myšlenky jako já. Má slova ani nedoposlechl a již letěl před námi a my ho následovali tak rychle, jak naše koně dokázali. Křoviska za námi jen mizela.

Když jsme dosáhli úpatí výšiny, byli jsme přesvědčeni, že Siouxové i přes jízdu volnou krajinou také nedospěli dále. Seskočili jsme z koní. Hammerdull a Holbers měli zůstat zde, majíce na

starosti naše pušky, zatímco Vinnetou a já vystoupáme mezi stromy, tudíž nevidění rudochy, pěšky na vršek. Vyrázili jsme rychle dlouhými kroky a skoky do vrchu, přičemž jsme pečlivě hospodařili s dechem, abychom udrželi klidnou krev. Dorazivše do půli stoupání, odbočili jsme více doleva šikmým směrem k průseku. Když jsme dorazili k jeho okraji, jeli právě Siouxové kolem. Stáli jsme za kusem skály zvící výšky člověka. Následovala pauza, po které jsme zaslechli přicházet oba opožděné vůdce. Když minuli skálu, Vinnetou mi pošeptal:

„Ty bělocha, já rudocha!“

Pospíšili jsme si neslyšně za nimi. Mocný rozeběh, zdařilý skok, a již jsme se ocitli za nimi na koních. Jednou rukou pevně za hrdlo, druhou několik úderů na spánek, a v bezvědomí sklouzli s naší pomocí dolů z koní, kteří ovšem nezastavili, nýbrž chtěli utéci pryč. Takovýto přepad zezadu na koni není vůbec snadný, lze jej dokázat pouze po delším cvičení. Nyní jsme rozvinuli naše lasa, přivázali vězně pevně jak žoky přes jejich koně, vzali je za uzdy a vedli je zase dolů z kopce. To vše se zdařilo tak rychle a opatrně, že uběhla sotva celá čtvrt hodina, než jsme došli k našim druhům.

Šli jsme zase křovinami zpět podél lesa a stále dál, až jsme spatřili, že zajatci zase přišli k sobě. Tehdy jsme zastavili. Nemálo se vyděsili, když zjistili, že již nejsou u svých Siouxů, nýbrž v zajetí. „Dlouhé tělo“ nás okamžitě poznal. Folder chtěl kolem sebe chrlít hrubosti, takže jsem naň zamířil revolver a řekl:

„Ticho, holomku, nebo tě okamžitě zastřelím! Chceme upsarockou squaw a její děti. Ukážeš nám starou cache, ve které vězí. Pokud jim hadi způsobili sebemenší škodu, tak je dnešek posledním dnem vašeho žití, to ti přísahám já, Old Shatterhand!“

„Cache – – – –? Hadi – – –?“ ptal se hledaje výmluvu.

„Mlč, sice dostaneš kulku! Teď si pořádně sednete na koně, abychom vás mohli pevně přivázat. Pak pojedeme dále. Kdo se pokusí o odpor, bude vzápětí mrtvým mužem!“

I když nechtěli brát tyto hrozby na vědomí, neúprosný pohled, kterým na nich lpělo oko Apačovo, je přiměl k poslušnosti. Přivázali jsme je na jejich koně a jeli s nimi dále. Vyhnuli jsme se však dosavadní cestě, abychom Siouxům co nejvíce ztížili pronásledování, neboť se samo sebou rozumělo, že budou své vůdce postrádat, hledat, a pak pojedou za námi. Jejich jízda do lovišť Upsaroků tedy byla nejen na chvíli odložena, ale nejspíše zcela znemožněna.

O cestě zpět není třeba sdělit nic víc, než že jsme samozřejmě co nejvíce spěchali. Mohlo být k osmé hodině ranní, když jsme opět dorazili ke včerejšímu ležení Oglalů. Když jsem nyní vyzval Foldera, aby nám ukázal, kde najdeme matku s dětmi, s bezcitným úsměvem řekl:

„Ještě jsem vás nikdy neviděl, ale již jsem o Old Shatterhandovi a Vinnetuovi slyšel dost, abych věděl, že nikdy neodsoudí bez oprávněných důkazů. Nemám se od vás čeho obávat, neboť jsem nevinný. Nevím nic o žádné squaw a o jejích dětech ještě méně.“

„Well! Otevřené doznání by vám pomohlo. Jelikož zapíráte, neočekávejte žádné milosrdenství. Včera jsme vězeli tam ve křoví a vše jsme viděli a slyšeli. Hledané jistě nalezneme. Nechce být upřímný alespoň Tančan honska?“

Sioux, na kterého jsem směřoval tento dotaz, zavrtěl hlavu a hrdě odpověděl:

„Tančan honska neválčí s ženami a dětmi. Neřekne o tom ani

slovo.“

„Well, budeme tedy pátrat!“

Rozumělo se samo sebou, že odtud vedly k cache stopy. Dnes v noci jsme je nemohli vidět, jinak bychom nejeli za Siouxy, aniž bychom jámu vyhledali. Stačilo použít oči, abychom objevili stopu, která vedla nejprve k okraji lesa a pak dovnitř. Byly to stopy lidských nohou a dvou koní. Siouxové zde nechali dva válečníky s koňmi, aby hlídali cache až do návratu oddílu. Zatímco jsme sledovali stopy, chtěl jsem již pobídnout kvůli těmto dvěma hlídkám k opatrnosti, když jsem spatřil zpoza jednoho stromu vyčnívat špičku mokasínu. Šel jsem k němu. Stál zde s nožem v ruce starší z obou chlapců. Považoval nás za nepřátele, poněvadž nás neznal.

„Jsi syn náčelníka Upsaroků,“ řekl jsem. „Jsem Old Shatterhand a zde je Vinnetou, náčelník Apačů. Kde je tvá matka a tvůj bratr?“

„Uff!“ s úlevou vykřikl. „Old Shatterhand a Vinnetou! Matka nám řekla, že nás osvobodíte. Ona zemře, neboť ji uštkli hadi. Pátráme po bylině proti jedu, ale nemůžeme zde žádnou nalézt.“

Statečnému synkovi vyhrkly z očí slzy.

„Ved' nás!“ vyzval jsem ho. „Snad je ještě možné pomoci.“

„Ne, matka zemře,“ řekl plačky. „Třese se po celém těle a bije kolem sebe. Často již leží jako mrtvá, pak se zase probere, aby se modlila. Kde byla kousnuta, je vše oteklé a temně zbarvené. Zemře, ale já ji pomstím! Pojd'te!“

Odvedl nás nějakých dvě stě kroků, kde zůstal stát a řekl:

„Poslouchejte! Ona hovoří.“

Naslouchali jsme a slyšeli jsme jakoby z jeskyně hlas ženy:

„Machpija ekta token nitawačín ečongpi king maka akan hečen

ečongpi nongue – – Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi!“

Modlila se Otčenáš. Udělali jsme ještě několik kroků, zatočili kolem husté skupiny stromů a stanuli před cache. Byla asi osm stop hluboká, šest stop dlouhá a široká a zevnitř obložená kuláči, aby ji chránily před vlhkem a sesutím. Mechem pokrytý poklop, který byl vyrobený ze stejného dřeva, byl teď odstraněn a ležel bokem. Takové jámy zřizovali lovci a kladeči pastí, aby v nich schovali ukořistěné kůže, než je povezou dál.

Poblíž jsme spatřili dva uvázané koně, u nich byly opřeny dvě pušky a na dvou pahýlech větví jsme viděli – – – dva čerstvé zkrvavené skalpy.

„Čí jsou tyto skalpy“ zeptal jsem se s úžasem.

„Dvou Siouxů, kteří nás hlídali. Budu Old Shatterhandovi a Vinnetouovi vše vyprávět,“ odpověděl chlapec, kterému hrdě zazářily oči. „Prosím slavné velké bojovníky, aby se nejprve podívali na matku!“

Když jsme pohlédli do jámy, spatřili jsme nejprve zlomený mladý smrk, který chlapci posloužil jako žebřík. Dole nyní opět v křečích ležela squaw a těžce zápasila s dechem. U ní seděl její mladší syn. Měl její hlavu na klíně a plakal. V opačném koutě leželo několik řemenů a tři velcí plně dospělí chřestýši, kteří byli nyní po smrti. Seskočili jsme s Vinnetouem dolů. Jako téměř vždy v podobných situacích jsme i teď měli shodné myšlenky. Neprohlédli jsme nejprve ženu, nýbrž hady. Byli usmrceni zardoušením. Jejich skoro dva metry dlouhá těla měla v kůži spíše v blízkosti hlavy než vzadu četné malé dírky, které vypadaly jak od látačí jehly. Člověk musel mít velmi ostrý pohled, aby je spatřil. Spokojeně jsem na Apače kývl a on odpověděl veselým úsměvem.

Slova jsme nepotřebovali.

Nyní jsme se otočili k ženě. Křeče náhle ustaly. Ležela teď v bezvědomí. Na jejích nohách až ke kolenům, na jejích pažích a zejména dlaních jsme našli stopy kousanců, jejichž okolí bylo sice nateklé a do modra, ale ne tak silně a též nikoliv tak tmavé, jak řekl její syn. Nesměla již déle ležet v jámě. Zvedli jsme ji tak vysoko, že ji mohli Hammerdull a Holbers zcela vytáhnout ven. Pak jsme za nimi vylezli s mladším hochem. Otočil jsem se k Folderovi, který ležel s ‚Dlouhým tělem‘ spoutaný vedle cache.

„Vidíš, darebáku, že jsme tvé doznání nepotřebovali! Kde jsou ostatní tři hadi?“

„Jeden Sioux má na koni kožený pytel, ve kterém jsou strčení,“ odpověděl.

„Takže jsi je vzal pro náčelníka Upsaroků. Ale tvůj výpočet byl chybný. Squaw utrpěla asi dvacet kousnutí, přesto však nezemře, protože byly jedové žlázy prázdné. V pytli těsně namačkaní a rozzuření hadi se navzájem pokousali, jak jsme teď spatřili na jejich tělech, a proto byla zásoba jedu vyčerpána. Tvé postavení se díky tomu samozřejmě nezlepší, protože s tebou budeme přesto zacházet jako s vrahem.“

„Co je vám do toho, co mám za úmysly s rudochy? Přece si snad nechcete hrát na mého soudce? To si vyprošuji! Žádám, abyste mě propustili!“

„Jen počkej, chlapečku! Budeš ještě rád, když se nad tebou jako soudci slitujeme.“

„Nic si nenamlouvejte! Radši zemřít než se poddat vašemu soudu.“

„Dobře, pamatuj si to! Jsme spolu hotovi.“

Protože jejich matka byla ještě v bezvědomí, museli nám teď chlupci vyprávět, co se událo po našem odchodu ze včerejšího pozorovacího místa. Stalo se toto:

Pátrali po případných průvodcích squaw, ale nikoho neobjevili. Prosila stále ve velkých obavách o život svých dětí, avšak marně. Vyhrožovala pomstou svého muže, a když to vyvolalo pouze Folderův smích, v beznaději neprozřetelně řekla, že jsme zde poblíž. Účinek se ovšem ihned dostavil, ale bohužel opačný: místo změny byl jejich osud uspíšen. Přenesli ji s jejími syny při svitu ohňů k cache, tu otevřeli a hodili dolů tři chřestýše. Pak byli tři nešťastníci, byvše na rukou a nohou spoutáni, spuštěni dolů. Potom se v obavě z nás vydal Folder se Siouxy na cestu. Chtěl okrást Upsaroky, co nejvíce jich usmrtit a jejich náčelníka sem přivést živého, aby ho zasvětil osudu jeho ženy a dětí. Z tohoto důvodu zanechal dva bojovníky hlídat jámu. Tito měli strach, že je objevíme, a jakmile nastal den, vzdálili se odsud, aby po nás pátrali. Mezitím se udál zde v jámě příklad nejnezištnější, nejobětavější mateřské lásky, že se ani obdivuhodnější stát nemohl. Chlupci se k sobě přimáčkli v jednom koutě a zůstali zcela nehybní z obavy před hady. Matka, aby své děti ochránila před strašlivou smrtí, však zuby rozkousala řemeny poutající její ruce, a když takto paže uvolnila, ve tmě pátrala po hadech, aby je zneškodnila, což se mohlo stát jen tak, že jednoho po druhém uškrtila. Neměla na zřeteli, že při tom byla sama mnohokrát uštknuta.

Jakmile byl třetí had po smrti, squaw s největší námahou rozvázala pouta svým synům, pak se v horečce zhroutila, třesouc se a pocit'ujíc mráz a závrať. Zakrátko se rozednilo. Protože neviděli žádného hlídače, vylezl jeden rudý boy na ramena druhého, vyhoupl se ven a ulomil již zmíněný mladý smrk, s jehož pomocí jej bratr

následoval.

Sotva se tak stalo, vrátil se jeden hlídač. Slyšeli jej a ukryli se. Objevil naše stopy a z nich usoudil, že jsme pryč. Nyní se cítil v bezpečí. Uvázal svého koně, opřel pušku o strom a šel k jámě, aby do ní pohlédl. Když spatřil jen squaw, zděšen ustoupil. Zatím se starší bratr vrhl ke stromu, zmocnil se pušky, natáhl kohoutek, zamířil na Siouxe a zastřelil ho. Poté mu vytáhl nůž z opasku a odřízl mu skalp, byť nikoliv tak snadno a pravidelně jako dospělý válečník. Pak mrtvého ukryli.

Nyní bratři opět nabili pušku, aby zastřelili i druhého. To chtěl učinit mladší, který též toužil po skalpu. Po nějakém čase Sioux přišel a byl střelen do hlavy, oskalpován a odvečen ke druhému zabitému. Nyní byli mladí Indsmeni pány místa a mohli se postarat o svou matku. Jeden sestoupil za ní, aby nebyla sama. Druhý odešel hledat estragon, který odstraňuje jed. Při tom jsme jej našli. To, že každý chlapec ukořistil skalp, jim zajistilo nejen plnou beztréstnost ze strany jejich otce, nýbrž je učinilo hodnými vstupu do řad mladých bojovníků. Byli na to mimořádně hrdí, bylo na nich vidět, jak září radostí a odvahou.

Nyní jsme věděli vše podstatné, ze všeho nejdříve jsme se teď museli postarat o squaw a pak se přichystat na návrat Siouxů. Měl jsem pocit, že jsem předtím viděl estragon růst venku v ležení. Řekl jsem to Vinnetouovi a ten mě vyzval, abych mu ho ukázal. Šli jsme tam. Když jsme hledali, vyrazil Apač hlasitě „uff!“ a skočil mezi stromy. Rychle jsem jej následoval. Viděli jsme k nám přijíždět velmi početnou skupinu jezdců. Jakmile se přiblížili natolik, že jsme mohli rozeznat válečné barvy, Vinnetou zvolal:

„To je Uamduška sapa¹⁰ se svými Upsaroky. Považují se za naše

nepřátele. My jim však provedeme žert a necháme se od nich obklíčit.“

Vyšli jsme opět do volného prostoru. Sotva nás spatřili, nechali zaznít svůj válečný pokřik, přihnali se a obklíčili nás.

„Uff, uff!“ vykřikl ‚Černý had‘. „Old Shatterhand a Vinnetou! Pevně se těchto psů chopte, abychom jimi ozdobili mučednické kůly!“

Vinnetou se usadil, zabodl čepel svého nože do trávy a řekl:

„Zde sedí Vinnetou, náčelník Apačů. Zakopává nůž války do země, je mír!“

Usadil jsem se vedle něj, ukázal jsem rukou příslušným směrem a vyzval jsem ‚Černého hada‘:

„Náčelník Upsaroků chce pochytat Siouxy Oglaly. Jel po nesprávné cestě pohořím Rattlesnake a zase se vrací, protože našel stopy Siouxů, kteří míří do jeho lovišť. Následoval tyto stopy sem. Chceme mu darovat vůdce Siouxů jako jeho vězně. Pokud je chce mít, nechť následuje stopu, která vede vlevo do lesa!“

„Uff!“ zvolal. „Nemůže jít o nic jiného než o zradu!“

„Jsou Vinnetou a Old Shatterhand zrádci? Může nám někdo dokázat jediný podvod? Sedíme zde a obklíčilo nás dvě stě Upsaroků. Mohou nás usmrtit, pokud se ukáže, že jsme tě chtěli podvést! Nenajdeš jen co jsem řekl, nýbrž ještě mnohem, mnohem více.“

„Uff! Udělám, co jsi řekl, ale běda vám, jestliže jsou tvá slova klamná! Než se navrátím, bude na vás namířeno dvakrát sto pušek.“

Sesedl z koně a vyrazil. Byl příliš hrdý a srdnatý na to, aby s sebou vzal doprovod. Jeho lidé však drželi všechny své pušky tak,

že jsme mohli hledět do hlavní. Byli jsme bez starostí, neboť jsme znali výsledek. Uplynulo deset minut a pak ještě deset. Pak se vrátil. Jeden jeho pokyn a pušky se od nás odvrátily. Přišel k nám a řekl:

„Moji bratři měli pravdu, je mír. Považovali jsme Old Shatterhanda a Vinnetoua za naše nepřátele, oni nám však dokázali, že jsou našimi bratry. Kvůli mé ženě a synům riskovali své životy a moji synové se díky nim stali bojovníky. Vykouříme s nimi kalumet míru.“

„Ovšem nikoliv teď, až později,“ přerušil jsem ho. „Siouxové Oglalové se mohou každým okamžikem objevit na druhé straně prerie. Nesmějí vás spatřit. Tvoji válečníci se mohou ukrýt v lese. Pak bude vaše vítězství lehčí.“

„Uff! Domníváš se, že se vrátí?“

„Ano. Říkám to a tak se i stane. Buď rozumný a následuj mou radu!“

Byl natolik moudrý, že poslechl. Jeho bojovníci ustoupili s koňmi do lesa, takže nebyl nikdo vidět. My jsme s ním však šli k jeho ženě, kterou, jak jsme brzy zjistili, miloval tak, že bych to u něj, jakožto Indiána, vůbec nepovažoval za možné.

Radost, že ho vidí a že neslyší žádné výčitky, působila na ženu tak příznivě, že nyní necítila žádné bolesti. Jakmile zaslechla, že hrozí krvavý boj, prosila ho, aby to nenechal zajít tak daleko. Měl považovat za dostatečné, že byl odvrácen útok na jeho tábor. Je samozřejmé, že jsme ji v tom Vinnetou a já silně podporovali. Předložili jsme mu všechny důvody hovořící ve prospěch našeho mírumilovného názoru, a ty s ním konečně pohnuly. Byl ochoten spokojit se s Folderem, který ovšem propadl smrti, a s velmi důležitou věcí, že jeho synové ukořistili skalpy a stali se i přes své

mládí válečníky. Pokud je takzvaný divoch brán tak, jak by měl, ukáže se, že je vlastně docela výtečným člověkem.

Jakmile se ‚Dlouhé tělo‘ dozvěděl, že nebude dále vězněn a nezemře u mučednického kůlu, nýbrž že má být volný, zprvu tomu nechtěl vůbec věřit. Věděl, kolil vězelo za stromy Upsaroků. Znal hrozbu mé pětadvacetiranné henryovky a Vinnetouovy stříbrné pušky. Též si mohl představit, co za děsivou spoušť by mezi Siouxy způsobila jediná naše nečekaná salva. A přesto jsme se chtěli všeho vzdát, dokonce i jisté kořisti! To pro něj bylo nepochopitelné. S velkou ochotou však přistoupil na to, že se svými Siouxy ihned a úplně opustí zdejší krajinu.

Zrovna jsme se s ním dohodli, když se objevili na protější straně prerie. Nechali jsme je přijet docela blízko, a pak jim vyšel vstříc. Podivili se a zastavili. Jakmile k nim dorazil, v kruhu ho obklopili. Asi nečekali, že uslyší to, co jim řekl, viděli jsme, že se velmi rozčílili.

„Nemohou se vpravit do nové politické situace,“ smál se Dick Hammerdull. „Toto ‚Dlouhé tělo‘ se nezdá být dobrým řečníkem. Měli jsme tam poslat tebe, Pitte Holbersi. Nemyslíš, starý coone?“

„Nedělej hloupé vtipy, milý Dicku!“ odpověděl dlouhán. „Přece víš, že nejsem žádný řečník.“

„Zda jsi nebo ne, to je zcela úplně fuk, neboť, jak je známo, nejlepší řečníci jsou vždy ti, co nic neříkají. Ale podívej, konečně jsou hotovi, ‚Dlouhé tělo‘ se zase vrací.“

Rozruch zřejmě ustal, Siouxy Oglalové zaujali klidný postoj. Jejich náčelník nám oznámil:

„Moji bojovníci by usnesení nepřijali, kdyby zde byli Upsarokové sami, ale jelikož znají Old Shatterhandovu kouzelnou

pušku, rozhodli se hned odjet a nevrátit se. Mohu si vzít svého koně?“

„Ano,“ přikývl Uamduška sapa. „Ale věz, že za vámi vyšlu zvědy, kteří vás budou sledovat. Dozví-li se od nich, že nedodržíte své slovo, tak svolám více jak pětkrát sto bojovníků a zničím vás!“

Oglala učinil pohyb, který mohl být jak souhlasem, tak ironií, a přivedl si koně. Brzo poté zmizel se svým tiše se vzdalujícím oddílem za lesem. Několik Upsaroků dostalo rozkaz je následovat, aby je pozorovali.

Nikdo nebyl tímto rozuzlením tak zasažen jako Folder. Žil v přesvědčení, že dojde k boji, který mu vrátí svobodu. Když se dozvěděl, že nemá žádnou naději a je zasvěcen smrti na mučednickém kůlu, zavolał mě k sobě a prosil mě, abych jej zachránil. Odpověděl jsem:

„Říkal jste, že mi není nic do toho, co jste zamýšlel s rudochy. Také jste mě ujišťoval, že raději zhyne, než byste se podrobil mému soudu. Došlo na následky, které jsem předpovídal.“

„Ale, sir, přece jen tak nemůžete přihlížet tomu, že bude běloch, křesťan, těmito rudochy proti všem zákonům zabit!“

„Křesťan? Neberte toto slovo do úst! Vzpomněl jste si snad na své křesťanství, když jste zadržel jídlo a šaty tisícům hladových a mrznoucích Indsmenů? Když se proti tomuto hroznému podvodu postavili, nechal jste je jednoduše postřílet. Čím byl krátký pobyt ve vězení za takové zločiny? Ničím! A co jste vyváděl pak, do toho mi nic není, zde se jedná pouze o váš nynější zločin. Uamduška sapa vám, zloději koní, daroval život. Rány byly čistým milosrdenstvím. Místo vděku jste chtěl způsobit jeho lidem mnohou smrt a – – již

dost! Škoda každého slova. Pomyslete na cache a chřestýše! Byl by zločin zachránit takového vychytralého holomka, jakým jste vy, před zaslouženým trestem. Nejste žádný křesťan, nýbrž krvežíznivec, bezcitný a nesvědomitý zločinec, který musí být naprosto zneškodněn!“

Tu na mě zaburácel s takovým klením a zlořečením, až se mi z toho ježily vlasy. Vzdálil jsem se, aniž bych řekl ještě nějaké slovo. Tento člověk nebyl hoden žádného milosrdenství.

Dřív, když jsme byli sami, jsem se mohl o squaw starat, aniž by to poškodilo mou válečnickou čest, ale teď byla situace jiná. Nebyla již více pod naší ochranou a svůj zájem o ni jsem mohl projevit pouze tak, že jsem se na její zdraví zeptal. Náčelník odpověděl:

„Nyní klidně leží a spí. Víím, že zas bude brzy úplně zdravá, protože známe rostlinné šťávy, které z těla vyženou hadí jed se všemi jeho následky. Jakmile dorazíme do našich wigwamů, můj bílý bratr ji uvidí opět svěží jako antilopu.“

„Domníváš se, že vás tam budeme doprovázet?“

„Uff! Vy to snad nechcete učinit? To by zhanobilo slavná jména Upsaroků. Máme o sobě nechat říkat, že Old Shatterhand a Vinnetou pohrdli naším pohostinstvím? Pak by bylo lepší, kdybyste mou ženu a syny nechali zemřít!“

Měl pravdu, a když jsem se zeptal Apače, ihned souhlasil s tím, abychom splnili náčelníkovo přání.

Následující obřad dýmky míru jsme provedli s největší slávou. Pak proběhl méně slavnostní pohřeb obou siouxských mrtvol. Jako hrob posloužila cache, ve které měly zemřít a zetlít jejich oběti. Tento osud nyní potkal jejich stážce. Nejhorší následky pocházejí od věčné spravedlnosti.

Déle jsme se zde již nezdržovali. Návrat musel být urychlen kvůli nemocné, pro kterou jsme zhotovili a mezi dva koně uchytili nosítka. Když jsme vyjeli, řekl vždy veselý Hammerdull svému dlouhému příteli:

„Ještě včera v poledne jsme se všemožně namáhali, aby nás nespatri ani Upsarokové, ani Siouxové, a dneska – – – –? Jedny jsme bez penze poslali do výslužby a s druhými jsme se ocitli v tak těsném bratrství, že s nimi potáhneme studovat celý jejich jídelní lístek. To se časy mění nějak rychle. Co tomu říkáš, Pitte Holbersi, starý coone?«

„Nebudu nic říkat, nýbrž jen studovat,“ odpověděl otázaný svým suchým způsobem. „Mluviti stříbro, jísti zlato!“

„Stříbro nebo zlato, nejenže to vyjde nastejno, ale je to vlastně úplně fuk. Beru obojí a k tomu by mě potěšilo i divadlo, plesy, koncerty, svatby, křty, posvícení a cokoliv dalšího.“

Byť jsme se nedočkali radostí, které tlouštík žertem vyjmenoval, přesto mohu říct, že se Upsarokové, když jsme dorazili do jejich wigwamů, všemožně snažili dokázat, že to s dýmkou míru mysleli vážně a upřímě. Jediná událost, které jsme se nezúčastnili, byla smrt u mučednického kůlu, kterou odpykal jeden z největších trýznitelů Indiánů Folder své hanebnosti. V životě jsem nikdy nebyl nemilosrdný, ale i kdybych mohl tomuto člověku zachránit život jediným slovem či zásahem do práv squaw, přesto bych to neučinil.

Co se týče squaw, náčelník měl pravdu v tom, co řekl o jejím uzdravení. Již za několik dní mohla opustit stan a po týdnu byla zdravá jako před ušknutím. Třem rattlesnakům, které uškrtila, jsme stáhli kůže, které si žena chtěla nechat jako památku na tu hroznou noc. Při jedné z pozdějších návštěv u Upsaroků jsem spatřil, že tyto

kůže nosí jako ozdobu zapleteny do svých dlouhých copů. Kdykoliv je řeč o mateřské lásce, ještě dnes po tak dlouhé době si na tuto Indiánku vzpomenu, a na jejím příkladu každému s předsudky ukazují, že nejen bílá rasa je přístupná hlubším emocím. — — —

Poznámky

1) Jelikož nám vážený pan autor kvůli delší nepřítomnosti během jeho velké cesty mohl poslat toto krásné vyprávění nejdříve tehdy, když již byla vytištěna větší část našeho kalendáře, byli jsme nuceni druhý díl „Osvobození“ odložit do kalendáře na příští rok.

2) Černý had

3) misionář

4) Boží syn

5) roky

6) Dlouhé tělo

7) Prezident Spojených států

8) Chřestýší hory

9) skrytá jáma, určená ke skladování ukořistěných kožešin

10) v původním textu Uandutschka, ale v textu častěji Uamduschka

Verš Otčenáše pochází z: *Bible. Písmo svaté Starého a Nového zákona*. Ekumenické vydání z r. 1985.

Karel May – Mateřská láska

Z německého originálu Mutterliebe
dostupného na internetové adrese

<http://www.karl-may-gesellschaft.de/kmg/primlit/erzaehl/reise/marienk/18-mutterliebe/index.htm>

přeložil Ondřej Majerčík

Praha, 2010

<http://karel-may.majerco.net>

Budu vděčný za oznámení nalezených chyb či za jiné návrhy na zlepšení. Můžete využít e-mail majerco@seznam.cz. Děkuji.